

Sygn. akt IV K 148/14

WYROK ŁĄCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach w IV Wydziale Karnym w składzie :

Przewodniczący – SSO Adam Chodkiewicz

Protokolant – A. G.

w obecności Prokuratora Bożeny Sosnowskiej

po rozpoznaniu w dniu 03.11.2014 r. sprawy:

K. L. /L./

urodz. (...) r. w R.

syna H. i F. zd. K.

skazanego prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 27.08.2004 r., sygn. akt III K 580/04 za przestępstwo z art. 178a § 1 kk, popełnione w dniu 18.02.2004 r., na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 3 lat oraz grzywnę w wysokości 30 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości stawki dziennej na kwotę 15 zł;

II. Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 09.06.2008 r., sygn. akt IV K 234/07, za przestępstwa:

- z art. 158 § 3 kk, popełnione w dniu 21.03.2007 r., na karę 4 lat pozbawienia wolności,

- z art. 209 § 1 kk, popełnione w okresie od 13.04.2006 r. do 21.02.2007 r., na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, objęte karą łączną 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

III. Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 26.10.2010 r., sygn. akt IX K 1681/10 za przestępstwa:

- z art. 297 § 1 kk i art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, popełnione w dniu 16.11.2006 r., na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności,

- z art. 286 § 1 kk, popełnione w dniu 18 listopada 2006 r., na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności,

objęte karą łączną 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 4 lat;

IV. Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 27.01.2012 r., sygn. akt III K 2042/10, za przestępstwa:

- z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione w dniu 23.07.2010 r., na karę 2 lat pozbawienia wolności,

- z art. 157 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione w dniu 19.04.2010 r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

- z art. 217 § 1 kk, popełnione w dniu 19.04.2010 r., na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności,

- z art. 209 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione w okresie od 24.12.2009 r. do 22.07.2010 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności,

objęte karą łączną 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności

V. Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 31.01.2012 r., sygn. akt IX K 1827/11 za przestępstwo z art. 242 § 1 kk, popełnione w dniu 18 września 2011 r., na karę 1 miesiąca pozbawienia wolności;

VI. Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 17.12.2013 r., sygn. akt II K 858/13 za przestępstwo z art. 209 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione w okresie od listopada 2012 r. do 29 lipca 2013 r., na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności,

orzeka:

1. na mocy art. 569 § 1 kpk w zw. z art. 85 kk i 86 § 1 kk w miejsce kar jednostkowych orzeczonych w wyżej opisanych wyrokach w pkt IV i V orzeka wobec skazanego **K. L.** karę łączną **2 (dwóch) lat i 8 (ośmiu) miesięcy** pozbawienia wolności;

2. na mocy art. 577 kpk ustala, iż zaliczeniu na poczet orzeczonej kary łącznej podlega okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie Sądu Rejonowego w Gliwicach sygn. akt IX K 1827/11 od 1.08.2012 r. do 1.09.2012 r. i w sprawie Sądu Rejonowego w Gliwicach sygn. akt III K 2042/11 od 23.07.2010 r. do 3.09.2010 r. i od 6.08.2013 r. do nadal;

3. na mocy art. 576 § 1 kpk pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w połączonych wyrokach pozostawia do odrębnego wykonania;

4. na mocy art. 572 kpk umarza postępowanie w przedmiocie objęcia wyrokiem łącznym wyroków opisanych wyżej w pkt I, II, III, VI;

5. na mocy art. 29 ustawy Prawo o adwokaturze zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. E. Ł. kwotę 120 zł + 23 % VAT, łącznie 147,60 zł (sto czterdzieści siedem zł i 60/100 gr) tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu;

6. na mocy art. 624 § 1 kpk zwalnia skazanego od ponoszenia kosztów w sprawie wydania wyroku łącznego, obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt IV K 148/14

UZASADNIENIE

Sąd ustalił, iż K. L. został skazany prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 27.08.2004 r., sygn. akt III K 580/04 za przestępstwo z art. 178a § 1 kk, popełnione w dniu 18.02.2004 r., na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 3 lat oraz grzywnę w wysokości 30 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości stawki dziennej na kwotę 15 zł;

II. Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 09.06.2008 r., sygn. akt IV K 234/07, za przestępstwa:

- z art. 158 § 3 kk, popełnione w dniu 21.03.2007 r., na karę 4 lat pozbawienia wolności,

- z art. 209 § 1 kk, popełnione w okresie od 13.04.2006 r. do 21.02.2007 r., na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, objęte karą łączną 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

III. Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 26.10.2010 r., sygn. akt IX K 1681/10 za przestępstwa:

- z art. 297 § 1 kk i art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, popełnione w dniu 16.11.2006 r., na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności,

- z art. 286 § 1 kk, popełnione w dniu 18 listopada 2006 r., na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności,

objęte karą łączną 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 4 lat;

IV. Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 27.01.2012 r., sygn. akt III K 2042/10, za przestępstwa:

- z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione w dniu 23.07.2010 r., na karę 2 lat pozbawienia wolności,

- z art. 157 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione w dniu 19.04.2010 r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

- z art. 217 § 1 kk, popełnione w dniu 19.04.2010 r., na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności,

- z art. 209 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione w okresie od 24.12.2009 r. do 22.07.2010 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności,

objęte karą łączną 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności

V. Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 31.01.2012 r., sygn. akt IX K 1827/11 za przestępstwo z art. 242 § 1 kk, popełnione w dniu 18 września 2011 r., na karę 1 miesiąca pozbawienia wolności;

VI. Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 17.12.2013 r., sygn. akt II K 858/13 za przestępstwo z art. 209 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione w okresie od listopada 2012 r. do 29 lipca 2013 r., na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności,

Skazany K. L. wystąpił z wnioskiem o wydanie wyroku łącznego (k. 1).

W myśl przepisu art. 85 kk, jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, sąd orzeka karę łączną, biorąc za podstawę kary z osobna wymierzone za zbiegające się przestępstwa. Warunkiem pozwalającym na połączenie orzeczonych w poszczególnych wyrokach kar i wymierzenie kary łącznej jest zatem okoliczność, aby przestępstwa były popełnione wcześniej, niż zapadł wyrok, chociażby nieprawomocny.

Sąd z urzędu ustalił, iż zachodzi realny zbieg przestępstw w sprawach IV K 234/07 i IX K 1681/10 (opisanych powyżej w pkt II i III).

I tak pierwszym chronologicznie wyrokiem jest wyrok Okręgowego w Gliwicach z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn. akt IV K 234/07. Natomiast przed jego wydaniem skazany popełnił przestępstwa, za które został skazany wyrokiem w sprawie IX K 1681/10 (czyny popełnione w dniu 16.11.2006 r. i 18.11.2006 r.). A zatem zachodzi wymagany zbieg przestępstw wskazany w art. 85 kk.

Niemniej jednak wyrokiem w sprawie IX K 1681/10 K. L. został skazany na karę łączną 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby lat 4. Tymczasem kary jednostkowe pozbawienia wolności wymierzone za pozostałe przestępstwa tworzące zbieg (w sprawie IV K 234/07), to kary bezwzględne, a mianowicie kara 4 lat pozbawienia wolności i kara 10 miesięcy pozbawienia wolności, które to kary połączono i wymierzono karą łączną 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Wskazać przy tym należy, iż zgodnie z art. 89 § 1 kk w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem i bez warunkowego zawieszenia ich wykonania (co ma miejsce w omawianym wyżej zbiegu przestępstw) Sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary łącznej, jeżeli zachodzą przesłanki zawarte w art. 69 kk. A zatem art. 89 k.k. określając zasady

warunkowego zawieszenia kary łącznej, odsyła do przesłanek wskazanych w art. 69 k.k. Przepis ten zaś w § 1 w sposób jednoznaczny stanowi, że Sąd może zawiesić jedynie wykonanie kary pozbawienia wolności nieprzekraczającej 2 lat, jeżeli jest to wystarczające dla osiągnięcia wobec sprawcy celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa. A zatem nie ma podstaw do wymierzenia kary łącznej w sytuacji, gdy za zbiegające się przestępstwa wymierzono karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania oraz karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, a nie są spełnione przesłanki określone w art. 69 kk (vide wyrok SN z dnia 18.02.2009 r., sygn. akt V KK 13/09).

W omawianym powyżej zbiegu przestępstw, na podstawie art. 86 § 1 kk, sąd był uprawniony do wymierzenia kary łącznej, w minimalnym wymiarze 4 lat pozbawienia wolności. A zatem, brak było podstaw do wymierzenia w omawianym zbiegu kary łącznej z warunkowym zwieszeniem wykonania kary na podstawie art. 69 kk, gdyż § 1 tego przepisu przewiduje warunkowe zawieszenie wykonania kary w wysokości maksymalnej 2 lata pozbawienia wolności.

W tym miejscu wskazać należy, iż Sąd podziela pogląd Sądu Apelacyjnego w Katowicach, iż: "Po zmianie przepisu art. 89 kk, dokonanej na skutek nowelizacji z dnia 05.11.2009r. (Dz. U. Nr 206 poz. 1589) w odniesieniu do przestępstw popełnionych przed dniem 8 czerwca 2010 roku, w zakresie zasad wymiaru kary łącznej w wyroku łącznym należy stosować dotychczasową wykładnię art. 89 § 1 kk, zgodnie z którą nie było dopuszczalne orzeczenie bezwzględnej kary łącznej w sytuacji orzeczenia za zbiegające się przestępstwa jednostkowych kar pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania". (wyrok SA w Katowicach z dnia 15.03.2012 r., sygn. akt II AKa 29/12). A zatem, mając na uwadze czas popełnienia przestępstw tworzących zbieg, sąd nie był uprawniony w omawianym zbiegu przestępstw do wymierzenia bezwzględnej kary łącznej pozbawienia wolności.

Reasumując, jako, że konsekwencją niespełnienia przesłanek z art. 69 kk, brak było podstaw do wydania kary łącznej w omawianym zbiegu przestępstw, Sąd na podstawie art. 572 kpk umorzył postępowanie w zakresie objęcia wyrokiem łącznym w/w wyroków (pkt 4 wyroku łącznego).

Wobec braku podstaw do wydania kary łącznej w omawianym powyżej zbiegu przestępstw, Sąd zważył, iż kolejnym pierwszym chronologicznie wyrokiem jest wyrok Sądu Rejonowego w w Gliwicach z dnia 27 stycznia 2012 r., sygn. akt III K 2042/10 (opisany powyżej w pkt IV). Tymczasem przed jego wydaniem tj. w dniu 18 września 2011 r. K. L. popełnił przestępstwo, za które został skazany wyrokiem z dnia 31 stycznia 2012 r., w sprawie IX K 1827/11 (opisanym w pkt V). A zatem zachodzi w omawianym wypadku realny zbieg przestępstw wymagany art. 85 kk.

W powyższym zbiegu, za zbiegające się przestępstwa wymierzono każdorazowo karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania.

A zatem jako, że zachodzi realny zbieg przestępstw, a kary wymierzone w tych wyrokach są karami tego samego rodzaju i są to bezwzględne kary pozbawienia wolności, to w konsekwencji możliwe jest ich połączenie i wymierzenie kary łącznej.

Kierując się dyrektywami określonymi w art. 86 § 1 kk w omawianym zbiegu przestępstw Sąd mógł wymierzyć K. L. karę łączną w granicach od najwyższej z kar jednostkowych wymierzonych za poszczególne przestępstwa tj. od 2 lat pozbawienia wolności, do ich sumy, tj. 2 lat i 11 miesięcy pozbawienia wolności.

Uwzględniając wskazane powyżej ustawowe granice, a także przesłanki wymiaru kary łącznej Sąd wymierzył K. L. karę łączną 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Podjmując decyzję w przedmiocie ukształtowania wymiaru kary łącznej w oparciu o zasadę kumulacji bądź absorpcji kar jednostkowych, Sąd Okręgowy wziął pod uwagę kryteria zawarte w ugruntowanym orzecznictwie Sądu Najwyższego jak i sądów apelacyjnych,

Wskazać należy, iż przy wymiarze kary łącznej uwzględniać należy przede wszystkim związek podmiotowo-przedmiotowy zachodzący między poszczególnymi przestępstwami. Im bardziej jest on ścisły, tym bardziej powinno

się stosować zasadę absorpcji poszczególnych kar (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 2 lipca 1992 r., II Akc 117/92, KZS 1992, z. 3-9, poz. 50). Wymierzając karę łączną pozbawienia wolności, Sąd uznał, za własny pogląd Sądu Apelacyjnego w Katowicach, iż: „Jakkolwiek przy wymiarze kary łącznej dopuszczalne jest stosowanie zarówno zasady pełnej absorpcji, jak i zasady pełnej kumulacji, to jednak są to rozstrzygnięcia skrajne, które znajdują zastosowanie w zupełnie wyjątkowych, nietypowych sytuacjach.” (wyrok SA w Katowicach z dnia 20.05.2008 r., sygn. akt II AKa 129/08).

Mając na uwadze ilość skazań K. L. oraz okoliczność iż są to przestępstwa różnego rodzaju naruszające różne dobra zdaniem Sądu brak jest podstaw, aby w omawianym wypadku przy wymiarze kary łącznej zastosować zasadę pełnej absorpcji. Zdaniem Sądu kara łączna przy jej zastosowaniu stanowiłaby nadmierną nagrodę dla skazanego wynikającą z faktu popełnienia większej ilości czynów zabronionych. Sąd podzielił pogląd Sądu Apelacyjnego w Krakowie, iż: „kara łączna jest swego rodzaju podsumowaniem działalności przestępczej sprawcy w okresie czasu objętym skazaniami. Ma likwidować swoistą konkurencję kar w postępowaniu wykonawczym wynikłą z kilkakrotnych skazań. Nie jest to sposób na premię dla sprawcy większej ilości przestępstw. Wymierzając karę łączną, stosuje się zwykle dyrektywy karania, a zwłaszcza słuszności i celowości, wyrażane przez związek przedmiotowo-podmiotowy między poszczególnymi przestępstwami. Na ogół nie ma powodu, by orzekać kary łączne w dolnych granicach, to jest w wysokości najsurowszej ze zbiegających się kar. Popełnienie więcej jak jednego przestępstwa powinno raczej skłaniać do odstąpienia od absorpcji kar, niż za nią przemawiać. Wymierzenie takiej kary prowadziło do premiowania sprawcy popełniającego nie jedno, a więcej przestępstw, zatem prowadziło do praktycznej bezkarności innych zachowań zabronionych” (wyrok SA w Krakowie z dnia 19.10.2007 r., sygn. akt II AKa 183/07). Zdaniem Sądu wymierzona kara łączna 2 lat i 8 miesięcy jest dla skazanego rozwiązaniem niezwykle korzystnym i kompromisowym, albowiem jest to kara relatywnie łagodniejsza, niż górna granica kary łącznej w omawianym zbiegu.

Przy wymiarze kary łącznej Sąd wziął pod uwagę ponadto warunki i właściwości osobiste skazanego, jego zachowanie w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności.

Z opinii o skazanym z dnia 17.09.2014 r. wynika, iż skazany przebywa w warunkach izolacji penitencjarnej od 6.08.2013 r. do chwili obecnej. Osadzony w stopniu przeciętnym przestrzega porządku oraz dyscypliny (k. 51v). Jest uzależniony od alkoholu i na dzień 23.09.2015 r. na wyznaczony termin przyjęcia do oddziału terapeutycznego. We wnioskach w przedstawionej opinii wyrażono zapatrywanie, które Sąd podzielił, iż prognoza penitencjarna wobec K. L. wydaje się być umiarkowana, a proces resocjalizacji wymaga kontynuowania.

Ostatecznie skazany K. L. winien mieć świadomość, iż orzecznictwo stoi na stanowisku, że dopuścić należy co do zasady taki stan rzeczy, że wyrok łączny może pogorszyć sytuację skazanego, w szczególności przy łączeniu wyroków zawierających już kary łączne (por. wyrok SN z dnia 15.10.2008 r., sygn. akt IV KK 113/08). Sąd wydający nowy, kolejny wyrok łączny nie tylko nie jest związany wymierzonymi w poszczególnych sprawach karami łącznymi, ale i granic nowej kary łącznej nie wyznaczają mu poprzednie kary łączne orzeczone w wyrokach łącznych. O żadnej w tym względzie powadze rzeczy osądzonej nie może być mowy (tak też Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 31.07.2008 r., sygn. akt II AKa 208/08). Wskazać przy tym należy, iż mając w polu widzenia karę łączną wymierzoną poprzednio wyrokiem o sygn. akt III K 2042/10, a to karę łączną 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczona niniejszym wyrokiem łącznym kara łączna wywołuje dla skazanego skutki korzystne, albowiem jest w takim samym wymiarze mimo, że skazanemu połączono kolejną karę jednostkową - w sprawie IX K 1827/11.

Reasumując jako, że decydujące znaczenie przy wymiarze kary łącznej ma prewencyjny charakter oddziaływania kary w znaczeniu prewencji indywidualnej i ogólnej, wobec negatywnej przesłanki prognostycznej, zdaniem Sądu wymiar orzeczonej kary łącznej, nie jest rozstrzygnięciem skrajnym i jest wyrazem wyrozumiałości Sądu.

Jako, że przestępstwa za które K. L. został skazany wyrokami opisanymi w pkt I i VI nie pozostają w wymaganym art. 85 kk zbiegu przestępstw w tym zakresie postępowanie należało umorzyć, jak w pkt 4 wyroku.

Skazany K. L. korzystał z udzielonej mu z urzędu pomocy prawnej dlatego też, na mocy art. 29 ust. 1 ustawy Prawo o adwokaturze Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. E. Ł. kwotę 120,00 złotych plus 23 % VAT, łącznie kwotę 147,60 zł.

Rozstrzygając o kosztach postępowania Sąd zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów w sprawie wydania wyroku łącznego, obciążając nimi Skarb Państwa, uznając że obciążanie nimi skazanego, w jego obecnej sytuacji, byłoby dla niego zbyt uciążliwe.